

PBI - EE

BRIGADES INTERNACIONALS DE PAU
– ESTAT ESPANYOL

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
2024

Índex

pág.

3 Brigades Internacionals de Pau (PBI)

5 Els nostres principis

6 PBI - Estat Espanyol

8 Eixos estratègics

14 Activitats realitzades el 2024

Organitzacions defensores acompanyades el 2024

Incidència política

Sensibilització i educació

Comunicació

29 Participació en xarxes y plataformes

31 Des del territori

41 2024 en xifres

47 Participa

48 Contactes

Les Brigades Internacionals de Pau

Fa més de **40** anys

El **1981**, un grup d'activistes internacionals es va reunir per crear un moviment per la pau, la solidaritat internacional i l'acció no violenta. Inspirant-se en l'activisme no violent d'arreu del món, Brigades Internacionals de Pau (PBI) es va proposar donar suport a la transformació pacífica de societats en conflicte mitjançant el diàleg i el respecte pels drets humans.

Des del seu naixement,

la seva missió és oferir protecció, suport i reconeixement a persones, organitzacions i comunitats que es troben en situació de risc a causa de la seva tasca en defensa dels drets humans. Per a això, PBI és una organització pionera en l'acompanyament internacional a través del desenvolupament d'una estratègia de protecció integral basada en:

- Acompanyament físic a persones, organitzacions i comunitats defensores mitjançant la presència permanent de brigadistes al terreny.
- Acompanyament polític mitjançant el treball d'incidència a tots els nivells: local, estatal i internacional.
- Enfortiment organitzatiu mitjançant tallers de protecció i suport a la reconstrucció del teixit social.
- Visibilització de la tasca de les persones i organitzacions defensores a través del treball de comunicació, sensibilització i educació.

Durant aquests 44 anys,

PBI ha demostrat que l'acompanyament i l'observació internacional són eines valuoses per dissuadir les violacions dels drets humans i ampliar l'espai de treball de les persones i col·lectius que els promouen i defensen.

Actualment,

PBI manté 8 equips al terreny a **Colòmbia, Guatemala, Hondures, Mèxic, Kenya, Indonèsia, Nepal i Nicaragua** (des de Costa Rica). A més, les 14 entitats de PBI situades a Amèrica del Nord, Austràlia i Europa s'encarreguen de donar suport mitjançant l'enfortiment d'una xarxa de suport internacional que pugui reaccionar davant incidents de seguretat i situacions de risc.

Totes elles, entitats al terreny i grups nacionals, conformen la xarxa global que representa PBI a nivell internacional. **Brigades Internacionals de Pau a l'Estat espanyol (PBI-EE)** és un dels 14 grups nacionals.

Els nostres principis

PBI treballa per obrir espais per a la pau mitjançant aquests principis, que són la guia del treball de protecció integral de l’organització:

No-violència

PBI té la convicció que una pau duradora i les solucions sostenibles als conflictes no es poden aconseguir amb mètodes violents, i per això rebutja tot tipus de violència vingui d’on vingui. PBI té com a objectiu donar suport als processos de construcció de societats en pau, mitjançant la promoció de la cooperació entre grups que treballin de manera democràtica i que es comprometin a trobar solucions polítiques als conflictes a través d’estratègies no violentes.

Caràcter internacional

PBI és una organització global de caràcter internacional, que respecta l’autonomia i el dret a l’autodeterminació de tots els pobles. Representa les preocupacions de la comunitat internacional pels conflictes i les crisis que afecten totes les persones, i la pau que beneficia a totes.

No-partidisme

Com a força internacional i tercera part, PBI actua de manera independent i no-partidista. El no-partidisme no significa neutralitat ni passivitat davant la injustícia o la violació dels drets humans, la dignitat personal i la llibertat individual. Al contrari, PBI està totalment compromesa amb aquests valors i lluita contra la violència —física o estructural— com a mitjà per establir una pau duradora.

El principi de no-partidisme implica un mandat de no ingerència, de manera que el treball de PBI es basa en la no interferència en els assumptes interns de les organitzacions que acompanya. Per aquesta raó, PBI realitza acompanyaments només si la seva presència ha estat sol·licitada per les persones i/o col·lectius que es troben en situació de risc per la seva tasca en defensa dels drets humans..

Horizontalitat

La identitat i el treball de PBI es construeixen sobre estructures organitzatives no jeràrquiques i processos de presa de decisions assemblearis, basats en el consens, que donen importància a les relacions i processos, no només als resultats.

PBI Estat Espanyol

EPBI-EE va ser fundada l'any 1987 amb l'objectiu d'oferir suport a les entitats internacionals de PBI sobre el terreny. Des de llavors, el nostre treball ha inclòs accions de sensibilització i educació per a la transformació social, incidència política, comunicació, generació de xarxes de suport, formació i enfortiment del voluntariat sobre el terreny, i recaptació de fons per sostenir la presència en el terreny.

Actualment, el treball de PBI-EE té presència a diferents territoris de l'Estat espanyol: **Andalusia, Cantàbria, Catalunya, Castella i Lleó, Comunitat Valenciana, Euskadi, Extremadura, Madrid i Nafarroa.**

A més, PBI-EE compta amb una oficina estatal encarregada de donar compliment al treball quotidià i al mandat de l'Assemblea, prendre decisions de caràcter operatiu i mantenir el contacte amb els projectes i la resta de l'estructura internacional de PBI. Alhora, un comitè format per persones de l'assemblea assessora l'oficina en temes rellevants. Els grups de voluntariat i grups locals en diferents ciutats mantenen la base social activista de PBI, pilar fonamental del nostre enfocament de treball.

L'any 2024, l'equip de PBI-EE ha estat format per:

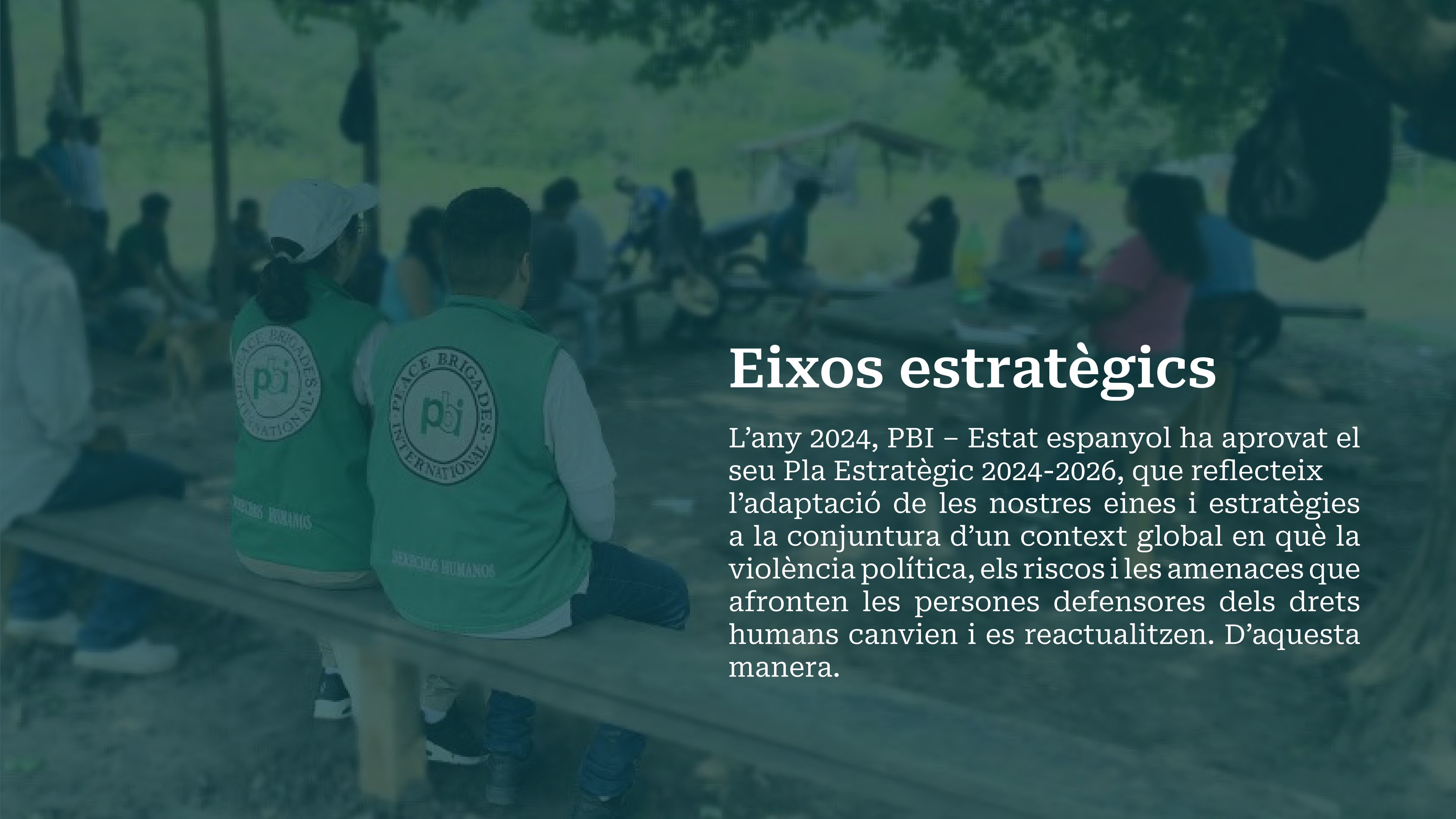
- Oficina estatal, formada per 7 persones (5 dones i 2 homes).
 - Coordinació estatal.
 - Responsable d'administració i finances.
 - Responsable d'incidència.
 - Responsable de sensibilització.
 - Delegada territorial a Euskadi
 - Coordinació de PBI Catalunya.
 - Responsable d'administració i finances de PBI Catalunya.
- Comitè de grup nacional, format per tres persones (3 donas).
- Més de 30 persones van participar com a voluntàries (assemblees, comitè, grups de treball, esdeveniments, acompanyament a persones defensores en gires).
- 57 persones sòcies (29 dones i 28 homes).
- Junta Directiva Estatal, formada per 4 persones (3 dones i 1 home), que ocupen els càrrecs de Presidència, Vicepresidència, Tresoreria i Secretaria.

Fotografia d'una de les assemblees celebrades durant el 2024

Com la resta de l'estructura de PBI a nivell internacional, PBI-EE s'organitza de forma horitzontal i assembleària, i funciona mitjançant la presa de decisions per consens. **L'Assemblea estatal** és el màxim òrgan de governança, i se celebra cada sis mesos. Aquest espai de trobada permet no només la presa de decisions estratègiques necessàries per al funcionament de la nostra entitat, sinó que també representa un moment clau d'intercanvi i articulació de les persones que conformen el teixit social de PBI des dels diversos territoris de l'Estat espanyol

El juny i desembre del 2024 es van celebrar les respectives assemblees semestral. La primera va tenir lloc en format virtual i es va centrar en el seguiment de l'estat dels comptes de l'entitat i les seves polítiques de recursos humans. Al desembre, durant els tres dies d'assemblea presencial a Pamplona/Iruña, vam dur a terme un procés participatiu de desenvolupament estratègic que va culminar amb l'actualització de l'Estratègia d'Educació per a la Transformació Social de PBI-EE. Així mateix, vam avaluar els projectes desenvolupats durant l'any, vam analitzar la situació de la base social de l'entitat i vam dissenyar el futur de les nostres xarxes socials.

Eixos estratègics

L'any 2024, PBI – Estat espanyol ha aprovat el seu Pla Estratègic 2024-2026, que reflecteix l'adaptació de les nostres eines i estratègies a la conjuntura d'un context global en què la violència política, els riscos i les amenaces que afronten les persones defensores dels drets humans canvien i es reactualitzen. D'aquesta manera.

l'atenció del nostre treball en els
pròxims anys se centrarà en
les línies estratègiques següents:

01

Dret a la terra i al territori. La justícia ecosocial

Gairebé la meitat de les persones defensores de drets humans assassinades l'any 2022 es dedicaven a la defensa de la terra, el territori, el medi ambient i els drets dels pobles indígenes. Aquestes alarmants xifres s'emmarquen en un context global d'emergència ecosocial amb diferents vessants: els impactes del canvi climàtic, l'esgotament de recursos energètics i materials, o la pèrdua massiva de biodiversitat, són algunes de les més rellevants..

Paral·lelament a aquests desafiaments, el tancament d'espais i la repressió cap a qui defensa el territori i la natura suposen una greu amenaça per a la capacitat de la societat en conjunt per abordar els reptes de l'emergència ecosocial de manera efectiva, ja que les persones i organitzacions defensores juguen un paper crucial en la construcció de formes de vida justes i sostenibles.

“PBI ens ha permès continuar amb la defensa del nostre territori i de les nostres vides.”

Sandra Calel

Unió Verapacense d'Organitzacions
Camperoles (UVOC), Guatemala

02

Tancament de l'espai cívic i criminalització

La restricció dels espais per a la societat civil i els processos de criminalització representen desafiaments crucials arreu del món. La societat civil juga un paper fonamental en la defensa dels drets humans i en la promoció de la democràcia, la igualtat, la justícia i la pau. No obstant això, a nivell global, s'observa un tancament creixent d'aquests espais, amb patrons de repressió cap a les persones defensores de drets humans que tenen com a objectiu obstaculitzar i frenar la seva tasca.

Entre les formes més comunes de repressió es troben les difamacions, assetjaments, estigmatitzacions, acosos judicials, amenaces, agressions i altres formes de criminalització físiques, legals i socials. Davant aquest panorama global, l'obertura d'espais per a la societat civil i la protecció de qui defensa els drets humans és una tasca fonamental.

He elevat el meu perfil gràcies a PBI... i tinc accés a fòrums internacionals d'incidència per denunciar les violacions dels drets humans que continuen a Nicaragua, perquè mai més siguin oblidades.”

Fernanda Martínez

Xarxa de Dones Pinoleres, Nicaragua

03

Empreses i drets humans

Les grans corporacions estan sovint associades a la vulneració de drets humans i a la generació d'impactes ecosocials en les comunitats on operen, i és imperatiu que les seves activitats no comprometin la dignitat, els drets, ni les formes de vida de les persones i comunitats afectades. Enfrontant-se a importants interessos econòmics i geopolítics, les persones, organitzacions i comunitats defensores són sovint objectiu d'atacs greus que les deixen en situació d'alt risc.

Protegir aquestes persones és crucial per promoure el respecte dels drets humans i donar prioritat a la sostenibilitat de la vida per sobre dels beneficis empresarials. Per això, és urgent visibilitzar aquesta situació i exigir als Estats que estableixin i facin complir regulacions sòlides, efectives i vinculants que assegurin que les empreses respectin els drets humans en totes les seves operacions..

“L’acompanyament i el suport de PBI és crucial i indiscutible per a ARCAH. Estem molt agraïts a PBI per la incidència davant la CIDH i pel suport en la construcció d’un manual de seguretat per a l’organització. PBI porta la nostra veu a altres escenaris i representa un contrapès als discursos anti-drets”.

Christopher Castillo
ARCAH. Hondures

04

Violència diferencial per motius interseccionals

La interseccionalitat de les violències que pateixen les persones racialitzades, les dissidències sexuals i de gènere i les dones posa en relleu la urgència d'abordar els riscos sistèmics que afronten. Les persones LGTBIQA+ s'enfronten a nombroses formes de discriminació i violència, des de la manca de reconeixement legal i social, el tracte discriminatori en l'àmbit laboral i públic, fins a agressions i crims d'odi. Les dones, persones no binàries i dissidències de gènere, en particular, pateixen una doble opressió per raó del seu gènere i orientació sexual, i són objecte de discriminació i violència masclista. Si, a més, són persones racialitzades o de classes populars, les violències es multipliquen.

Davant aquest context, els col·lectius de dones i les organitzacions feministes despleguen estratègies i accions per defensar els drets. La capacitat organitzativa, les estratègies de solidaritat i suport mutu, la participació activa en les seves comunitats i organitzacions, el compromís amb alternatives basades en la sostenibilitat de la vida, i la implementació d'estratègies de protecció feminista i autocura, són trets essencials del treball que realitzen les defensores de manera quotidiana.

«Somio amb un món sense discriminació, sense violència, sense delictes d'odi. Un món on ja estigui aprovada la Llei d'Identitat de Gènere, que permetria a les persones trans canviar el seu nom. Un món on puguem viure en pau».

Jlo Córdova

Coordinadora de Muñecas- Arcoíris,
Hondures

05

Lluita contra la impunitat

Els elevats índexs d'impunitat són una característica comuna als països on PBI realitza tasques d'acompanyament i observació. En molts contextos, la impunitat arriba al 97% dels casos. Aquest fet és extremadament greu perquè estableix un clima favorable per a la continuació de les violacions de drets humans. Acompanyem organitzacions i comunitats que treballen per la recuperació de la memòria històrica, on es busca, mitjançant el dret a la veritat, esclarir els fets i reconstruir i preservar la narrativa d'esdeveniments passats per comprendre el context actual.

Així mateix, acompanyem comunitats supervivents de crims que lluiten per l'accés a la justícia per combatre la impunitat, exigint investigacions imparcials, la independència judicial, el respecte al degut procés i la rendició de comptes per violacions de drets humans.

“Més enllà dels efectes tangibles de la presència i l'acompanyament de PBI a Colòmbia, el suport de PBI s'estén al benestar emocional i psicològic”.

Reinaldo Villalba Vargas

Col·lectiu d'Advocats José Alvear Restrepo (CAJAR), Colòmbia

A photograph of a crowd at a Pride event, overlaid with a semi-transparent teal filter. In the foreground, two women are seen from behind, wearing purple hoodies. The hoodie on the right has the text 'BRIGADA LES-DEPAZ' and a logo with a stylized 'P' and 'D' inside a circle, followed by 'GUATEMALA'. A large rainbow flag is visible in the background, and other people are seen holding smaller flags and signs.

Activitats realitzades el 2024

Organitzacions defensores acompanyades el 2024

Des de PBI-EE donem suport a la protecció de persones, organitzacions i comunitats defensores mitjançant diversos àmbits d'actuació: incidència, articulació de xarxes, sensibilització, educació i comunicació. A través d'aquests eixos de treball, complementem la protecció que realitzen els equips de PBI sobre el terreny amb accions a nivell internacional.

El 2024 hem acompanyat **5 gires internacionals amb la participació de 16 persones defensores dels drets humans** de Colòmbia, Guatemala, Hondures, Mèxic i Nicaragua. En coherència amb l'estratègia d'incorporar una perspectiva feminista interseccional al nostre treball de protecció, el 81% de les defensores participants a les gires han estat dones, hi ha participat una defensora trans, i s'ha visibilitzat explícitament el treball d'organitzacions indígenes i camperoles, organitzacions LGTBIQA+, i organitzacions feministes. A través de la presència d'aquestes organitzacions al nostre territori, hem donat un acompanyament especial als casos següents ↓

Gira Popular d'utopies

Utopien Herri Bira

Al febrer vam organitzar a Euskadi la Gira Popular d'Utopies / Utopien Herri Bira amb la presència de 8 dones defensores i comunicadores socials d'Amèrica Llatina. L'objectiu principal de la gira era establir vincles amb col·lectius de base d'Euskadi i visibilitzar el rol de les defensores i les seves organitzacions en la construcció d'alternatives de vida justes i sostenibles.

- **Rosa Ix Jab Calel, Unió Verapacense d'Organitzacions Pageses (UVOC). Guatemala.** Organització indígena i pagesa dedicada a la defensa i promoció de l'accés a la terra de la població camperola als departaments d'Alta i Baixa Verapaz.
- **Norma Sancir. Guatemala.** Periodista, comunicadora social i defensora dels drets humans del poble Ch'orti' i del Consell Indígena Maia Ch'orti' d'Olopa.
- **Teresa Castellanos y Samantha César Vargas, Front de Pobles en Defensa de la Terra y de l' Aigua – Morelos, Puebla, Tlaxcala (FPDTA-MPT). Mèxic.** Organització formada per comunitats indígenes nàhuatl dels estats de Morelos, Puebla i Tlaxcala, que fa més de 10 anys que treballa en la defensa del seu territori, a través de la promoció i exercici de l'autodeterminació com a pobles indígenes.
- **Lilian Borja, Central Nacional de Treballadors del Campo (CNTC). Honduras.** Organització camperola, gremial i reivindicativa que lluita per una distribució justa de la terra.
- **Leslie Benegas. Honduras.** Comunicadora social de Ràdio Progreso, periodista de ràdio i web amb enfocament en béns naturals, drets humans, política, gènere i temes econòmics.
- **María Carvajal, Associació Pagesa del Catatumbo (ASCAMCAT). Colòmbia.** Organització dedicada a la reconstrucció del teixit social amb l'objectiu de generar condicions de vida digna per a les habitants del Catatumbo, integrades entorn la defensa del territori, dels béns ambientals i naturals, i el respecte per la vida.
- **Jilma Ruiz, Xarxa de Dones Pinoleras (REMUPI). Nicaragua.** Xarxa que promou i defensa els drets de les dones. Acompanya i orienta dones que fugen de la violència estatal que es viu a Nicaragua, generant i enfortint xarxes que es puguin sostenir a nivell emocional i econòmic com a estratègia de resiliència.

Drets dels **pobles indígenes** i defensa del territori

Al maig vam acompanyar una gira a Madrid, Valladolid i València organitzada en coordinació amb Perifèries del Món i ICID, centrada en el litigi estratègic de pobles indígenes i comunitats criminalitzades per la defensa dels seus territoris i béns comuns a Guatemala.

— **Carmela Curup y Alicia López, Bufet per a Pobles Indígenes. Guatemala.**

Organització integrada per dones i homes indígenes de diferents disciplines acadèmiques i sabers cosmogònics, dedicada a l'assessorament i la defensa legal dels pobles indígenes i de les comunitats defensores de la terra i el territori.

Al setembre organitzem a Barcelona i Madrid una gira l'objectiu del qual era visibilitzar les vulneracions de drets humans i la situació de risc dels qui defensen la terra i el territori a Mèxic, en un context de macro criminalitat i interessos empresarials.

— **María Eugenia Gabriel Ruíz, Xarxa Solidària de Drets Humans de Michoacán. Mèxico.**

Organització formada per dones defensores que acompanya processos de reforç del teixit comunitari, a partir de la creació d'espais participatius i intergeneracionals amb comunitats indígenes rurals i urbanes en situació de vulnerabilitat.

Dissidències sexuals i de gènere

Al juny vam acompanyar a Madrid una gira centrada en la defensa dels drets del col·lectiu LGTBIQA+ a Hondures.

— **Donny Reyes y JLo Córdova, Associació LGTB Arcoíris. Honduras.**

Sorgeix en 2003 amb el compromís d'empoderar i informar la comunitat LGTBI d'Hondures sobre salut integral i la defensa i promoció dels drets humans de la diversitat sexual. L'organització és part del Comitè de la Diversitat Sexual d'Hondures i de la Coalició Contra la Impunitat.

Dret a la memòria, accés a la justícia i lluita contra la impunitat

A l'octubre, organitzem juntament amb ICID una gira a Barcelona, Madrid i Nafarroa amb tres organitzacions defensores de Colòmbia i Guatemala unides pel seu treball pel dret a la memòria, l'accés a la justícia i la lluita contra la impunitat. La gira tenia per objectius visibilitzar davant la comunitat internacional els avanços i desafiaments en la lluita contra la impunitat en casos de genocidi, crims de lesa humanitat i desaparició forçada; així com cridar l'atenció sobre la situació de risc de les persones i organitzacions defensores (querellants, familiars de víctimes i organitzacions d'advocacia).

— Sergio Arboleda, Corporació Jurídica Llibertad (CJL). Colòmbia.

Radicada a Medellín, porta més de vint-i-cinc anys defensant jurídicament els drets humans i dels pobles a Colòmbia. Acompanya a comunitats i organitzacions locals en la lluita contra la impunitat i en la reconstrucció de la memòria històrica per a no oblidar els crims comesos per grups paramilitars i agents de l'Estat.

— Mirtala Hernández, cas Luz Leticia Hernández. Guatemala.

La família de Luz Leticia Hernández Agustín porta més de 40 anys buscant-la. Va ser detinguda i desapareguda en un operatiu militar contra la insurrecció urbana el 21 de novembre de 1982 en el context del conflicte armat intern.

— José Silvio Tay, Associació per a la Justícia i la Reconciliació (AJR). Guatemala.

Coalició de supervivents de 22 comunitats de cinc regions del país que van sofrir la política de terra arrasada entre 1978 i 1985. Des de la seva constitució estan buscant justícia per les múltiples violacions de drets humans que van sofrir. L'any 2000 es van constituir com a querellants adhesius en les denúncies per genocidi interposades contra els governs militars de Romeo Lucas García i Efraín Ríos Montt. En l'actualitat la AJR és querellant d'un segon judici pel Genocidi contra el Poble Ixil.

En relació als nostres eixos de treball, en 2024 destaquem les següents accions:

Incidència política

Perquè la presència internacional sigui útil i tingui efectes dissuasius, és fonamental que les violacions de drets humans a nivell local siguin visibilitzades a nivell internacional. Per aquest motiu, el treball d'incidència és un pilar bàsic en l'enfocament de protecció integral de PBI. Organitzem gires i reunions, i compartim informació actualitzada amb institucions, actors polítics, col·legis d'advocacia i organitzacions de la societat civil. Tots ells formen part de la xarxa de suport de PBI-EE que, en cas d'alerta, atac o amenaça contra persones o organitzacions acompanyades, ofereixen una resposta articulada i ferma des de la comunitat internacional.

Reunions d'incidència

Durant el 2024 hem mantingut **més de 40 reunions** d'incidència i articulació de xarxes amb actors polítics i institucionals, organitzacions de la societat civil i col·legis d'advocacia a **Catalunya, Castella i Lleó, Comunitat Valenciana, Euskadi, Madrid i Navarra**, amb l'objectiu d'obrir espais per a les organitzacions defensores acompanyades.

— 19 reunions amb **institucions públiques i actors polítics** a nivell local, autonòmic i estatal: Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, AECID, Congrés dels Diputats, Parlament Basc, Agència Basca de Cooperació i Solidaritat, Generalitat de Catalunya, Parlament de Catalunya, Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Parlament de Navarra, Generalitat Valenciana, Corts Valencianes, Junta de Castella i Lleó, Diputació de Guipúscoa, Ajuntament de Donostia i Ajuntament de Iruña/Pamplona.

— 16 reunions amb **organitzacions de la societat civil** a Euskadi, Catalunya, Madrid, València i Valladolid.

— 6 reunions amb **entitats del món jurídic**: Fundació Advocacia i Drets Humans, Observatori Internacional de l'Advocacia en Risc, advocats experts en jurisdicció universal, Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Clíriques jurídiques de la Universitat de Barcelona i de la Universitat de Valladolid.

Alertes, activacions i accions parlamentàries

En seguiment a la situació als països on som presents, hem compartit 11 alertes, actualitzacions i/o activacions amb la Xarxa de Suport relacionades amb els drets humans a Colòmbia, Guatemala, Hondures, Mèxic, Nicaragua i Kenya. Els principals temes que han centrat la nostra preocupació han estat:

- Els atacs contra la vida i assassinats de persones defensores, organitzacions i comunitats defensores acompanyades com la Comunitat de Pau de San José de Apartadó a Colòmbia, la Multi-sectorial Chinautla a Guatemala, i la comunitat de Guapinol i el Comitè Municipal en Defensa dels Béns Comuns i Públics de Tocoa a Hondures.
- La situació de risc i repressió contra organitzacions acompanyades com el Front de Pobles en Defensa de la Terra i l'Aigua – Morelos, Puebla, Tlaxcala (FPDTA-MPT) de Mèxic, i el Comitè Municipal en Defensa dels Béns Comuns i Públics de Tocoa a Hondures.
- Els desallotjaments extrajudicials i violència en contra de comunitats pageses a Guatemala, com la comunitat Lajeb Kej acompanyada per la Unió Verapacense d'Organitzacions Pageses (UVOC).
- Els riscos davant la falta d'accés a la justícia i la impunitat a Guatemala, en seguiment a l'Associació per a la Justícia i la Reconciliació (AJR), querellant del segon judici pel Genocidi contra el Poble Ixil.
- L'abús policial i les desaparicions forçades en contra de persones defensores a Kenya.
- Recomanacions sobre la situació de drets humans davant l'Examen Periòdic Universal (EPU) a Nicaragua.

Com a fruit del treball d'incidència, s'han impulsat diverses accions destinades a promoure la protecció de les persones, organitzacions i comunitats acompanyades: respostes urgents davant amenaces i atacs, accions parlamentàries, posicionaments institucionals, comunicats, cartes i comunicacions bilaterals, entre d'altres.

Sensibilització y educació

L'organització de trobades entre les persones i organitzacions defensores i el conjunt de la població és una de les activitats més representatives del treball de PBI-EE. Gràcies a aquestes trobades, s'ofereix a la societat el contacte directe amb la realitat de la defensa dels drets humans des de la veu de les seves protagonistes, amb l'objectiu de generar una consciència crítica a la societat de l'Estat espanyol i motivar el seu compromís amb la defensa dels drets humans. Així mateix, organitzem accions de sensibilització per visibilitzar la tasca de les persones i organitzacions els drets humans a través de formats culturals com exposicions fotogràfiques, cicles de cinema i obres de teatre.

Seminaris universitaris i actes públics

— L'aliança amb universitats és una de les línies de treball prioritàries de PBI en l'àrea de sensibilització. A través dels espais acadèmics i el contacte directe amb les organitzacions defensores, tractem de fomentar una consciència crítica en l'estudiantat i el seu compromís per la defensa de DDHH. En 2024 hem realitzat 6 seminaris universitaris amb la Universitat de Cantàbria, la Universitat del País Basc (UPV/EHU) en Donostia-Sant Sebastià, la Universitat de Valladolid, la Universitat Carles III i la Universitat Complutense de Madrid.

— De manera addicional, organitzem també actes oberts al públic en format de xerrades i jornades, que tenen per objectiu portar les accions de sensibilització a la ciutadania. En 2024 hem organitzat 7 actes públics a Euskadi (en els municipis de Artea, Atxondo, Zumaia i Salcedo), València, Barcelona i Madrid.

En aquests espais s'han abordat una gran diversitat de temàtiques relacionades amb la defensa de DDHH, i han comptat amb la presència central d'organitzacions defensores acompanyades d'Amèrica Llatina, que han posat el focus en temes com: la defensa de la terra i el territori, el dret a la memòria i la lluita contra la impunitat, el rol de les dones defensores en la construcció d'alternatives de vida justes i sostenibles, els drets dels pobles indígenes, l'anàlisi i la resolució de conflictes, el litigi estratègic, i les eines i mecanismes de protecció.

Trobades “Teixint xarxes”

— L’articulació de les organitzacions defensores acompanyades amb organitzacions socials que des dels nostres territoris treballen en temes anàlegs és una de les línies de treball prioritàries en l’estratègia de protecció integral de PBI, que té per objectiu obrir espais de partit per a compartir reptes i aprenentatges entorn de la defensa de drets humans, i generar una xarxa de suport des de la societat civil que pugui respondre davant possibles atacs i incidents de seguretat. En 2024 hem organitzat 7 espais d’articulació de xarxes amb organitzacions de la societat civil a Bilbao, Madrid, València i Barcelona, que han posat el focus en temàtiques com el litigi estratègic, els drets de les dones trans, la memòria i la lluita contra la impunitat, la defensa de la terra i el territori i els drets dels pobles indígenes.

— Queremos hacer una mención especial a diveVolem fer un esment especial a diversos espais de trobada que hem organitzat des de formats més ancorats al territori, que han tingut com a finalitat compartir experiències de projectes concrets des del propi lloc en el qual es desenvolupen. A través de visites a projectes i experiències s’han generat 8 espais d’intercanvi entre organitzacions defensores d’Amèrica Llatina i col·lectius de base d’Euskadi (en els municipis de Artea, Zeberio, Atxondo, Zestoa, Hernani, Salcedo i Vitòria-Gasteiz) i Barcelona en temes relacionats amb la construcció de projectes alternatius i el dret a la memòria.

— Finalment, ressaltem també l’organització de tallers de cures col·lectives i autocuidado per a defensores de DDHH com el que es va dur a terme al febrer de 2024 a la casa de defensores Basoa, en el municipi de Artea (Biscaia).

Exposicions fotogràfiques i cicles de cinema

— En 2024 hem continuat portant a diferents ciutats l'exposició audiovisual “Desenterrar la memòria. Defensar la vida”, que recull imatges i àudios de diferents organitzacions i comunitats de Colòmbia que treballen per la memòria, la veritat i la lluita contra la impunitat. Amb fotografies de Edu León i textos de Patricia Simón, la mostra ha estat exposada a Santander i Bilbao i esperem que continuï recorrent diferents ciutats l'any que ve.

— **“Viure defensant drets. 20 relats gràfics per la defensa dels drets humans”** és una exposició fotogràfica que recull experiències de defensores/és de drets humans en 6 països: Mèxic, Hondures, Guatemala, Colòmbia, Sàhara i Palestina. Enguany ha estat visible en els municipis de Bujalance, Hinojosa del Duque, La Llanxa, Almedinilla i Villaviciosa de Còrdova (Còrdova), on també s'ha projectat el documental “Sang de la Terra”, que presenta les resistències de tres territoris de la regió mesoamericana (Mèxic, Hondures i Guatemala) davant la construcció de centrals hidroelèctriques.

Comunicació

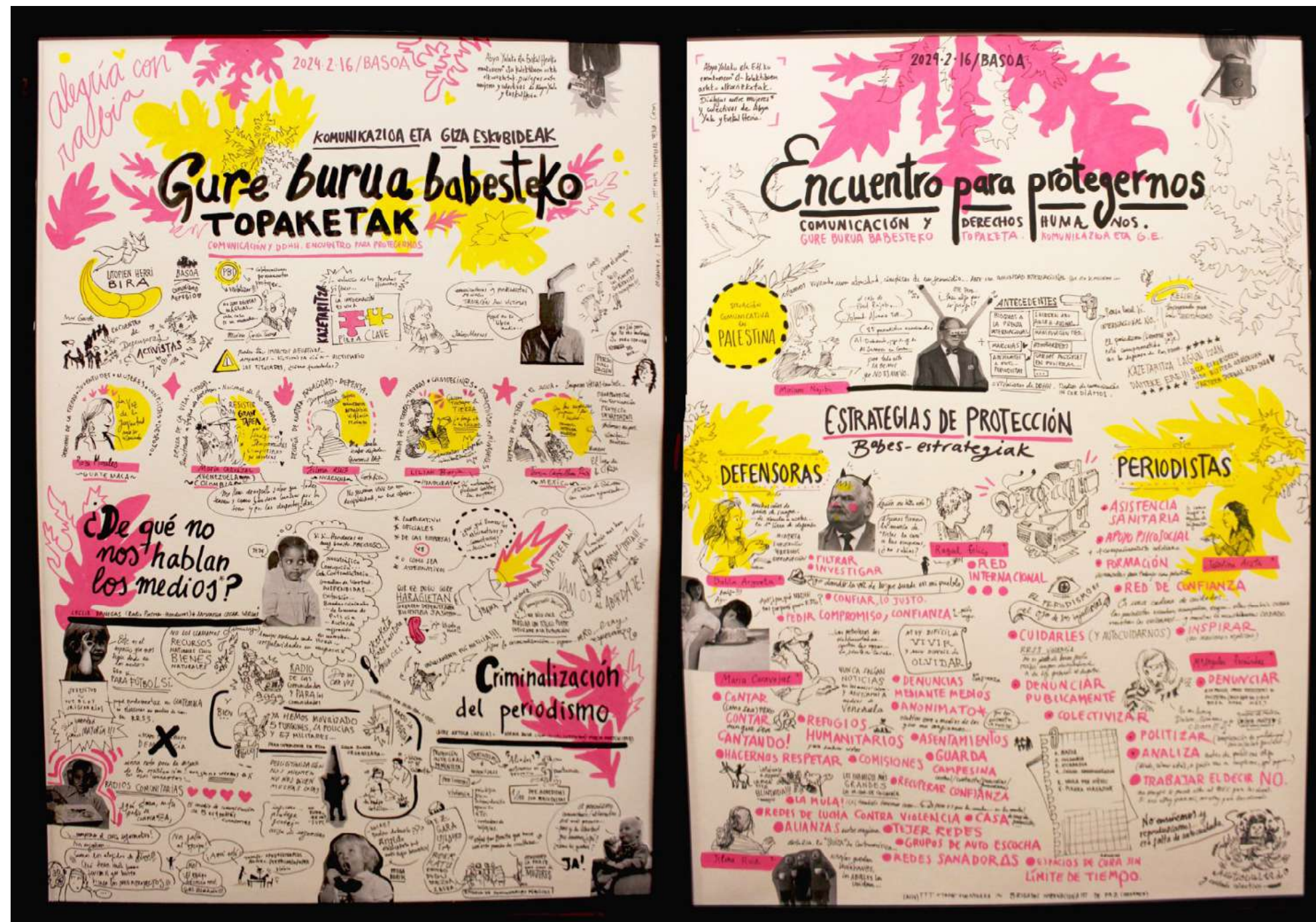
La visibilització del treball que realitzen les organitzacions i persones defensores dels drets humans que acompanyem és un element prioritari del nostre enfocament de protecció integral. Donar visibilitat als casos —sempre que vagi acompanyada d'una anàlisi de risc— permet elevar el perfil i augmentar el cost de possibles agressions, afavorint així la protecció de les persones defensores. Per aquest motiu, mantenim actius múltiples mecanismes de comunicació: difusió d'informes, publicacions i notícies, col·laboració amb periodistes i mitjans de comunicació, presència a les xarxes socials, etc.

En relació a les nostres xarxes socials, volem destacar que en 2024 l'assemblea de PBI-EE ha decidit deixar de publicar contingut en la xarxa social X, en considerar que aquesta plataforma és contrària a l'objectiu del nostre treball: la defensa dels drets humans i la protecció dels qui ho defensen.

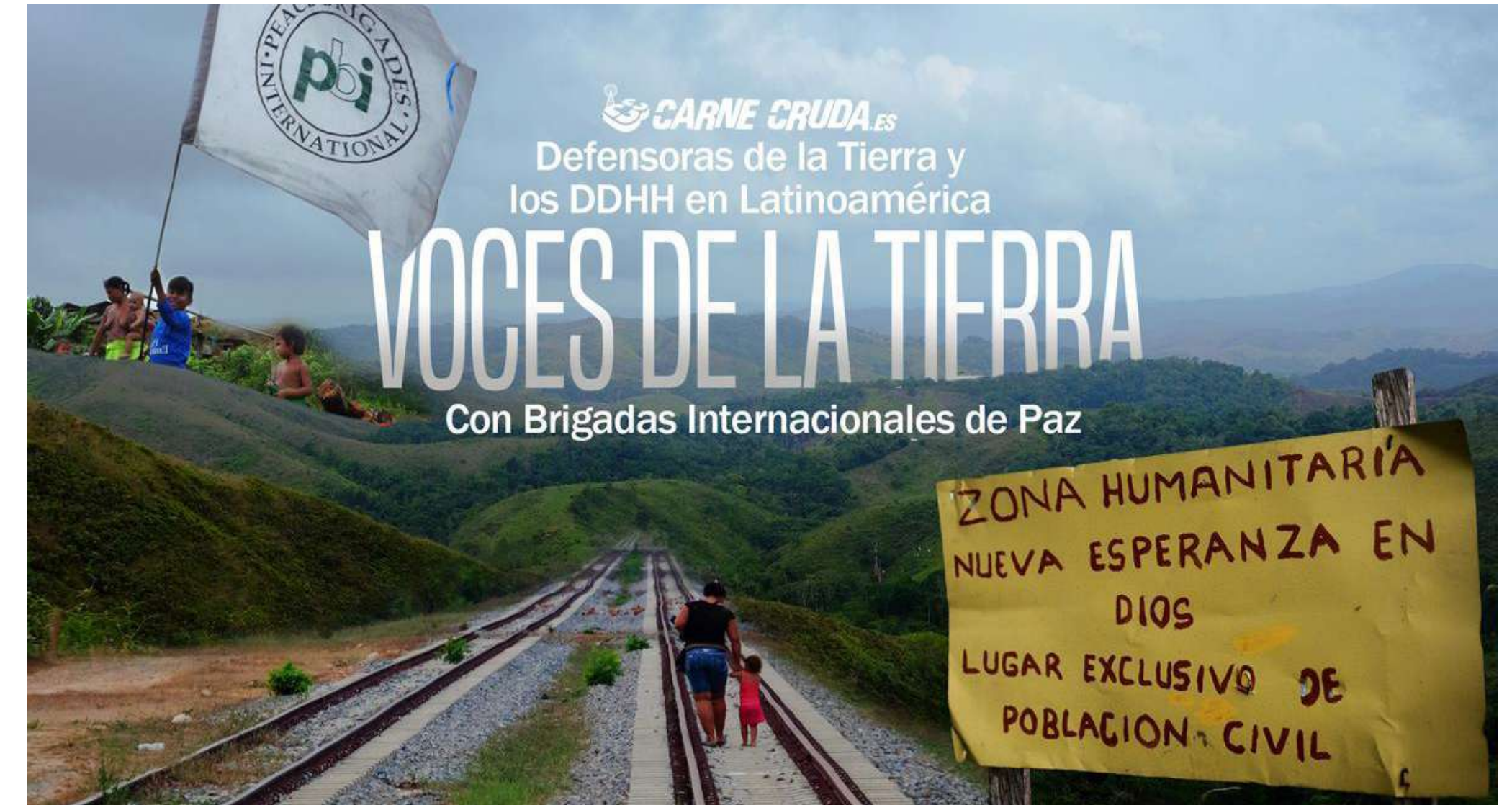
Per això, hem obert comptes en [Bluesky](#) y [Mastodon](#), que se sumen a les ja existents en [Facebook](#) e [Instagram](#).

I Trobada de comunicació per a la protecció

Al febrer organitzem a Euskadi la trobada “Comunicació i drets humans. Trobada per a protegir-nos / Komunikazioa eta giza eskubideak. Gure burua babesteko topaketa”. Les jornades, dutes a terme a la casa de les defensores Basoa (Artea, Bizkaia) van reunir defensores i comunicadors d’Amèrica Llatina amb periodistes i mitjans de comunicació d’Euskal Herria, i amb organitzacions de drets humans de l’Estat espanyol. Van assistir a les jornades 48 persones pertanyents a 13 organitzacions socials, 11 mitjans de comunicació d’Euskal Herria i 3 mitjans de comunicació latinoamericans. De les reflexions sorgides durant la trobada destaca la importància de continuar treballant amb els mitjans entorn de la comunicació per a la protecció.

Voces de la Tierra

El 2024 hem continuat col·laborant amb el programa de ràdio en línia Carne Cruda, mitjançant la secció Voces de la Tierra en la seva 3a temporada. Aquesta col·laboració visibilitza els contextos dels diferents països on PBI té presència i la tasca de les organitzacions acompanyades en defensa dels drets humans. Episodis emesos aquest any:

- 31/01/24. [MÉXICO y San Juan de Huitzontla, mina explotada por el crimen organizado](#)
- 26/02/24. [¿Qué son los “falsos positivos” de COLOMBIA?](#)
- 20/03/24. [Ser trans en HONDURAS, burlas, acoso y riesgo de muerte](#)
- 08/04/24. [Protestar en NICARAGUA tiene peligro de muerte](#)

Presència als mitjans. Premsa

EL PAÍS

PLANETA FUTURO

SUSCRÍBETE INICIAR SESIÓN

PUEBLOS INDÍGENAS

“Me odiaron por ser mujer y decidir”: María Eugenia Gabriel, la indígena que lideró la libre determinación de su pueblo y se enfrentó al poder

Tras luchar contra las plantaciones de aguacates ilegales en Michoacán, la activista purépecha vivió amenazas para que dejara el consejo comunal

María Eugenia Gabriel Ruiz, activista indígena purépecha de Michoacán, el 28 de septiembre en Madrid. MARIEL BERMUDEZ

- 12/02/2024. [Lurraren aktibistakaz kafe solasaldia egongo da Arteako Herriko Bentan.](#) En Begitu per Bea Azpiri
- 16/02/2024. [‘Basoa’, el refugio en el que respiran las defensoras de derechos humanos que se ven obligadas a huir de América Latina.](#) En el eldiario.es per Maialen Ferreira
- 18/02/2024. [Solasaldia egingo dute bihar Zumaian ‘Utopien herri bira’ topaketen barruan.](#) En Zumaia Guka per Juan Luis Romatet
- 23/03/2024. [Campesinas que luchan por la tierra para defender la vida.](#) En Naiz per Maddi Txintxurreta
- 4/04/2024. [Samantha Vargas: «Ikusgaitasuna bi ahoko ezpata da: ez dakizu babestuko zaituen ala arriskuan jarri».](#) En Berria per Maite Asensio Lozano.
- 22/05/2024. [La reparación digna de la periodista Norma Sancir.](#) En Pikara Magazine per Mª Ángeles Fernández y Jairo Marcos.
- 14/06/2024. [Carmela Curup Chajón, advocada i activista pel territori “Les multinacionals es beneficien de les democràcies dèbils i corruptes”.](#) En La Directa per Ona Cano y Andrea Jurado.
- 14/10/2024. [Guatemala, Colombia, España La impunidad de los genocidios se celebra el Día de la Raza.](#) En Lo Que Somos per Javier Sáenz Munilla.
- 25/10/2024. [“Me odiaron por ser mujer y decidir”: María Eugenia Gabriel, la indígena que lideró la libre determinación de su pueblo y se enfrentó al poder.](#) En El País per M. Fernanda Lattuada.
- 29/10/2024. [Mirtala Hernández: “Mi hermana desapareció en 1982, hasta 2023 no ha arrancado el juicio”.](#) En El Salto per Sara Plaza Casares.
- 7/11/2024. [Sergio Arboleda: «Uriberen agintaldian ikaragarri ugaritu ziren exekuzio sumarioak».](#) En Berria per Joxerra Senar.
- 09/11/2024. [El caso de Luz Leticia, víctima de los escuadrones de la muerte en Guatemala, llega a la UE en busca de justicia.](#) En Público per Ana María Pascual.

Presencia en medios. Radio

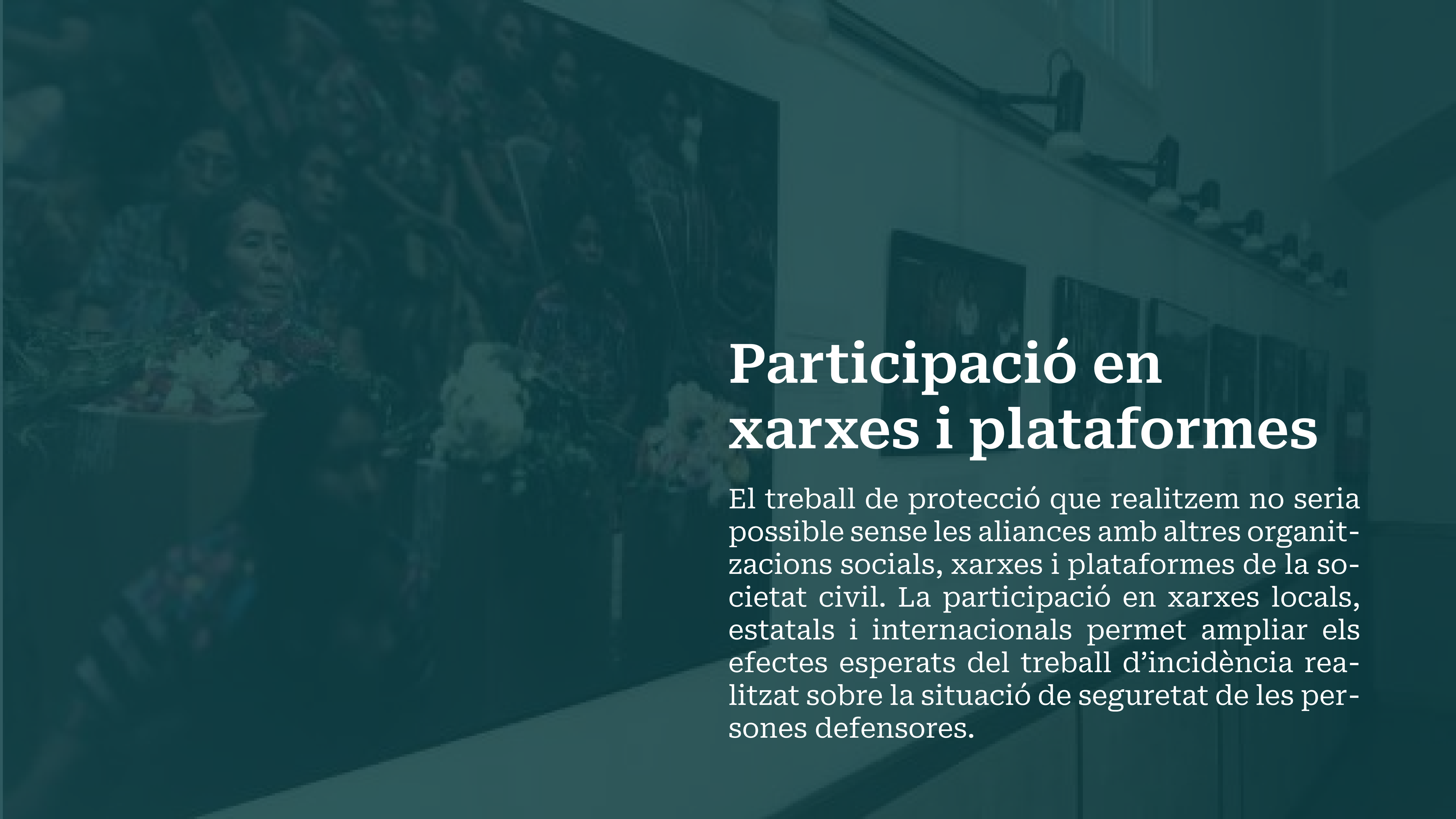

- 27/02/2024. [Comunicación comunitaria, compromiso al servicio de los derechos humanos y la defensa del territorio.](#) En Mar de Fueguitos per Gorka Andraka
- 28/02/2024. [«La comunicación comunitaria es estratégica para la lucha y defensa del territorio».](#) En Mar de Fueguitos per Gorka Andraka.
- 8/03/2024. [Radios comunitarias de Centroamérica, ondas en defensa de la vida.](#) En Piedra de toque per Iñaki Makazaga.
- 26/03/2024. [Red de Mujeres Pinoleras, exiliadas nicaragüenses en resistencia y resiliencia.](#) En Mar de Fueguitos per Gorka Andraka.
- 26/03/2024. [«En Nicaragua tenemos tres opciones, el exilio forzado, la cárcel o la muerte».](#) En Mar de Fueguitos per Gorka Andraka.
- 31/05/2024. [Lliure Directe: Bufete de pueblos indígenas.](#) En Ràdio Klara .
- 12/10/2024. [Memòria històrica a Guatemala i Colòmbia.](#) En Món possible, Radio 4. RNE.
- 19/11/2024. [Sergio Arboleda, Mirtala Hernández i José Silvio Tay, Brigades Internacionals de Pau.](#) En Radio Estel

Presencia en medios. Televisió

- 16/02/2024. [El precio de defender la tierra.](#) Informativo Telenorte 1 País Vasco.
- 16/02/2024. [El precio que pagan las mujeres por defender la tierra.](#) Informativo 24h TVE.

Participació en xarxes i plataformes

El treball de protecció que realitzem no seria possible sense les aliances amb altres organitzacions socials, xarxes i plataformes de la societat civil. La participació en xarxes locals, estatals i internacionals permet ampliar els efectes esperats del treball d'incidència realitzat sobre la situació de seguretat de les persones defensores.

A l'Estat espanyol, PBI participa en els espais d'articulació següents:

- Red Defensoras (àmbit estatal).
- Espai de Coordinació Estatal de les Plataformes de Solidaritat amb Colòmbia (àmbit estatal).
- Taula catala per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. Catalunya.
- Taula catalana en defensa de los Derechos Humanos y la Paz en Centroamérica. Catalunya.
- Grup de Pau i No Violència – Organitzacions per la justícia global(LaFede). Catalunya.
- Grupo de Empresas y derechos humanos. Organizaciones para la justicia global (LaFede). Catalunya.
- Grup d'Empreses i drets humans – Organitzacions per la justícia global (LaFede). Catalunya.
- Kolektiba Colombia. Euskadi
- Coordinadora Cántabra d'ONGDs. Cantabria.
- Consell Sectorial de Cooperació i Educació per al Desenvolupament de l'Ajuntament de Donostia –. Donostia/San Sebastián.

A més a nivell internacional, PBI forma part de:

- Human Rights and Democracy Network (HRDN) i de la Coalició Internacional de Dones Defensores dels Drets Humans (WHRDIC).
- ProtectDefenders.eu
- Xarxa EU-LAT.
- Oficina Internacional de Drets Humans – Acció Colòmbia (OIDHACO).

Des del territori

Mobilitzant la solidaritat internacional

PBI col·labora amb diverses institucions de l'Estat espanyol, especialment de la cooperació descentralitzada, que secunden històricament el treball d'acompanyament en el terreny. Gràcies a aquest suport, PBI pot romandre als països on treballem acompanyant a les persones defensores de drets humans amenaçades per la labor que exerceixen, contribuint a la seva protecció i al fet que el seu espai de treball continuï obert.

A més del treball d'incidència, sensibilització i visibilització, des de PBI-EE fem costat a les entitats de PBI en el terreny a través de la mobilització de brigadistes internacionals així com d'una important labor en la gestió de projectes i programes que han permès, juntament amb altres contribucions, mantenir l'acompanyament internacional en:

- Colòmbia: <https://pbicolombia.org/>
- Guatemala: <https://pbi-guatemala.org/>
- Honduras: <https://pbi-honduras.org/>
- Mèxic: <https://pbi-mexico.org/>
- Nicaragua desde Costa Rica: <https://pbi-nicaragua.org/>
- Kenia: <https://pbi-kenya.org/>

Historias destacadas en 2024

Las personas, organizaciones y co-
Les persones, organitzacions i comunitats defensores dels drets humans tenen un paper vital a l'hora de resistir davant les vulneracions de drets, treballar per la justícia social i impulsar alternatives de vida justes i sostenibles. Des de PBI volem visibilitzar els assoliments de les organitzacions, moviments i comunitats que acompanyem. Aquestes victòries no són de PBI, sinó que pertanyen a la feina incansable de les organitzacions i comunitats defensores. L'acompanyament integral de PBI contribueix a oferir-los protecció davant la seva situació de risc i a obrir espais perquè puguin continuar desenvolupant la seva tasca per a la construcció d'un món més just de manera segura. Aquestes són algunes de les històries destacades durant el 2024.

Colòmbia

El reconeixement de les dones buscadores com a subjectes de dret i protecció.

A Colòmbia, les desaparicions forçades continuen sent un delictes persistent arrelat en el llarg conflicte armat del país. Segons la Unitat de Cerca de Persones Desaparegudes (UBPD), el conflicte a Colòmbia ha deixat més de 99.000 persones desaparegudes arreu del país.

La majoria de les vegades, són les dones, de manera individual o col·lectiva, les que s'han dedicat a la cerca dels seus éssers estimats desapareguts forçosament. Tanmateix, aquesta recerca està plena de riscos i perills que aquestes dones han d'afrontar cada dia. Hi ha moltes dones que donen la vida en aquesta tasca. Una de les més inspiradores és **Yanette Bautista**, fundadora i representant legal de la **Fundación Nydia Erika Bautista** —batejada així en memòria de la seva germana, també víctima de desaparició forçada—. ➔

Abans que Yanette comencés a treballar, ningú a Colòmbia parlava de desaparició forçada. La seva defensa la va posar en greu perill, i Yanette es va veure obligada a viure vuit anys a l'exili per poder continuar la seva tasca en defensa dels drets humans des de l'estranger. El 2007 va tornar a Colòmbia gràcies a la protecció oferta per PBI, i aquest acompanyament li ha permès continuar la seva tasca de defensa des del seu país d'origen des de llavors.

El 2022, la història de Yanette va arribar al Congrés de Colòmbia, on ha contribuït a presentar un projecte de llei que ajudaria milers de dones que, com ella, cerquen els seus éssers estimats desapareguts. El projecte de llei pretén reconèixer i protegir de manera integral el treball i els drets de les dones i persones buscadores de víctimes de desaparició forçada. «Vam arribar al projecte de llei després d'escoltar tantes dones sobre les violacions que pateixen en la seva lluita», diu Yanette. «Ens vam posar a la pell de les dones, perquè nosaltres també hem estat les que busquem».

Juntament amb representants de PBI, Yanette ha mantingut nombroses reunions per impulsar el projecte de llei fins a la seva aprovació a la Cambra de Representants el 2023 i al Senat a l'abril de 2024. Finalment, al juny de 2024, el projecte va ser promulgat pel president Gustavo Petro. Cal destacar que aquesta llei és la primera al món que designa les dones buscadores com a subjectes actius; un precedent per a altres països amb una història de desaparicions com Argentina, Xile o Mèxic.

Amb l'entrada en vigor de la llei, PBI es mostra optimista perquè les proteccions per les quals Yanette ha lluitat puguin marcar una diferència substancial en la vida de milers de dones colombianes que encara busquen els seus éssers estimats. El següent pas serà monitorar la implementació de la llei i assegurar que el govern compleixi els passos establerts perquè les dones d'arreu de Colòmbia puguin accedir a les noves proteccions consagrades en la llei.

PBI ha destacat en múltiples ocasions la necessitat d'aquesta llei per a les Dones Buscadores de persones desaparegudes a Colòmbia, tant en el Consell de Drets Humans com durant la incidència per a l'Examen Periòdic Universal (EPU) del país el 2023, així com en gires internacionals d'incidència, com la que PBI-EE va acompanyar a finals de 2023 a Euskadi, Extremadura i Madrid.

Ens vam posar a les sabates de les dones, perquè nosaltres també hem estat les que busquem”.

Yanette Bautista
Fundación Nydia Erika Bautista

Guatemala

Acord agrari entre organitzacions camperoles i el nou govern

Els desallotjaments i les amenaces de desallotjament contra comunitats indígenes i camperoles a Alta i Baixa Verapaz han estat una constant durant l'any 2024. En aquests dos departaments, PBI acompanya la Unió Verapacense d'Organitzacions Camperoles (UVOC) i el Comitè Camperol de l'Altiplà (CCDA) de les Verapaces. En aquesta regió existeixen unes 68 ordres de desallotjament.

El gener de 2024, amb la presa de possessió del nou govern, es va obrir una finestra d'esperança per a la població camperola i indígena, que reclama la creació d'instàncies i mecanismes de resolució pacífica i dialogada dels conflictes. De fet, la bona voluntat del govern en aquest sentit es va plasmar en la signatura de l'Acord Agrari amb quatre organitzacions camperoles agrupades en el Consell Camperol, que recull cinc temes clau: atenció a la conflictivitat agrària, accés a la terra, economia camperola, articulació territorial i creació d'un espai polític per a la comunicació permanente. L'entitat governamental encarregada de donar seguiment a aquest acord és la Secretaria Privada de la Presidència (SPP).

Tot i que es van establir espais regulars de diàleg, a mitjans de 2024 diverses organitzacions camperoles van denunciar un augment dels desallotjaments, l'incompliment dels estàndards internacionals en la seva execució, així com noves amenaces de desallotjament produïdes durant els primers mesos de l'any. També van denunciar actes violents per part de finquers, del Ministeri Públic (MP) i de jutges vinculats al "pacte de corruptes", contra comunitats rurals que cerquen solucions pacífiques i legals per garantir el seu dret a la terra i a una vida digna.

Pocs dies després, la Comissió Presidencial per la Pau i els Drets Humans (COPA-

DEH) va destacar la necessitat de garantir allotjaments alternatius abans de qualsevol desallotjament, i va instar a suspendre'ls durant l'època de pluges. Segons Carlos Morales, coordinador de la UVOC, durant el segon semestre només hi va haver desallotjaments il·legalsexecutats per actors privats.

Des de PBI constatem un canvi positiu en l'actitud i la reacció d'algunes institucions governamentals en comparació amb governs anteriors. Tanmateix, la manca de resultats immediats posa en evidència les dificultats que enfronta l'actual executiu per donar resposta a les necessitats de les comunitats. Aquestes dificultats estan íntimament relacionades amb la cooptació del poder judicial i amb el gran poder dels finquers, factors que limiten seriosament l'espai d'actuació del govern.

Honduras

Un refugi segur per a les dissidències sexuals i de gènere

La Associació LGTBI+ Arcoiris, que inclou també al col·lectiu de dones trans, Muñecas de Arcoiris i a la associació de dones lesbianes y bisexuals LITOS, treballa des del 2003 per empoderar, informar i protegir la comunitat LGTBIAQ+ a Hondures.

L'organització compta amb 190 persones associades (entre voluntàries i beneficiàries regulars) i ha impactat més de 1.500 persones a través dels seus programes. La seva tasca se centra en la promoció de la salut integral, la defensa dels drets humans, la divulgació d'investigacions i en sensibilitzar la societat per reduir l'estigma i la discriminació cap a les persones LGTBIAQ+. També treballa en l'incidència política, participant en taules de diàleg i espais d'incidència per garantir els drets de les dissidències sexuals i de gènere, per exemple, promovent la Llei d'Igualtat i Equitat i lluitant pel reconeixement legal de les persones trans.

Tot i que el canvi de govern el 2022 va generar expectatives de millora en els drets de les dissidències sexuals i de gènere, el context nacional actual continua marcat per la violència, la impunitat i l'exclusió. No obstant

això, Arcoiris ha aconseguit establir un refugi segur per a la comunitat LGTBIAQ+, oferint protecció diürna i serveis de suport.

Des de 2015, l'acompanyament de PBI a Arcoiris ha tingut un impacte significatiu, tant en l'enfortiment de la protecció física i emocional de les persones defensores d'Arcoiris com en l'incidència política i la visibilització de la seva lluita. El 2024, el treball conjunt s'ha intensificat amb l'elaboració d'un pla de seguretat, fruit de tallers previs de seguretat, i un taller de cures i protecció emocional, eines essencials per fer front als riscos que enfronta l'organització. ➔

Sens dubte, la relació d'aprenentatge ha estat recíproca: en anys anteriors, les peticions d'Arcs de Sant Martí han estat un dels impulsos claus perquè PBI explori i enforteixi el seu enfocament en l'àrea psicosocial. I recentment, mentre PBI aporta suport en seguretat, per la seva part Arc de Sant Martí sol compartir coneixement i experiència a través de xerrades i tallers amb l'equip de PBI a Tegucigalpa i, en 2024, també participant en la setmana de formació de noves voluntàries, enriquint així a totes dues organitzacions.

Així mateix, l'acompanyament físic constant en les visites a l'oficina d'Arc de Sant Martí ha permès construir una relació de confiança i comunicació fluida, que es tradueix en un acompanyament emocional inavaluable per a les persones defensores. L'acompanyament informatiu de PBI ha ajudat a visibilitzar la situació de vulnerabilitat de la comunitat LGTBIAQ+ a Hondures i a posicionar la protecció de les persones trans en espais de gran abast, com el programa de ràdio Carne Cruda a l'Estat espanyol.

PBI també ha actuat com a nexa de connexió entre Arcoiris i organitzacions i donants internacionals, que ara formen part de la seva xarxa de suport. Un exemple destacat és que PBI va nomenar Muñecas de Arcoiris al Premi Front Line Defenders 2024, que van acabar guanyant. A l'Estat espanyol, s'han obert espais d'articulació amb dones trans migrants a través de l'organització Acción Triángulo, durant la visita de dues membres d'Arcoiris a Madrid.

Un dels assoliments més rellevants ha estat la incidència política. A petició d'Arcoiris, el 2024 PBI ha mantingut reunions amb el cos diplomàtic i autoritats nacionals a Hondures, centrant-se especialment en l'execució de la sentència de la Cort Interamericana de Drets Humans (Corte IDH) en el cas “Vicky Hernández vs. Hondures”. A més les alertes internacionals emeses per PBI també han estat claus per visibilitzar la situació a Hondures i pressionar per generar canvis reals. La relació entre PBI i Arcoiris s'ha construït des de l'escolta, el seguiment i l'acompanyament compartit. Arcoiris ha destacat la importància de la presència internacional i els “armillets verds” de PBI, que han donat força i visibilitat a la seva lluita. L'organització ha expressat que molts dels seus assoliments han estat possibles perquè han estat escoltades i ateses en instàncies institucionals gràcies al suport internacional.

Arcoiris continua sent una peça clau en la defensa dels drets de les dissidències sexuals i de gènere, i en la construcció d'un entorn més inclusiu i equitatiu a Hondures.

Méxic

Clausura del dipòsit de residus de Calpan

Juan Carlos Flores Solís és defensor dels drets humans i forma part del Front de Pobles en Defensa de la Terra i de l'Aigua – Morelos, Puebla, Tlaxcala (FPDTA-MPT), organització que representa legalment i que rep l'acompanyament de PBI des del 2020.

El FPDTA-MPT és una organització conformada per comunitats indígenes nàhuatl dels estats de Morelos, Puebla i Tlaxcala, que fa més de 10 anys que treballa en la defensa del seu territori a través de la promoció i l'exercici de l'autodeterminació com a pobles indígenes. Des de l'any 2016, diverses comunitats properes al dipòsit de residus de Calpan han denunciat la contaminació dels aqüífers i l'impacte negatiu que aquest ha tingut en la salut de la comunitat.

La mobilització ciutadana per aconseguir la clausura del dipòsit es va intensificar a l'inici del 2024. Finalment, a l'abril de 2024, mitjançant sentències judicials i una organització comunitària activa, amb la participació de comunitats i persones defensores del FPDTA-MPT, es va aconseguir el tancament parcial del dipòsit. Tanmateix, la protesta social va generar riscos per a la seguretat dels lideratges: es van registrar detonacions d'armes de foc per part de cossos policials, així com intimidacions, amenaces i vigilància van ser part de les afectacions que van sofrir.

A través de PBI, es va oferir acompanyament polític i físic, i es va visibilitzar el treball del FPDTA-MPT durant el procés judicial contra l'empresa gestora del dipòsit. També es van establir contactes amb diverses institucions estatals i judicials, a causa dels incidents de seguretat provocats per agents estatals. La lluita contra el que la comunitat havia batejat com “el dipòsit de la mort” va continuar fins que, finalment, va ser clausurat definitivament a l'agost de 2024.

Nicaragua

Organitzacions nicaragüenques a l'exili celebren l'excrceració de persones preses polítiques.

Des de PBI, compartim l'alegria de les organitzacions i persones defensores nicaragüenques per la notícia del 5 de setembre, relativa a l'excrceració de 135 persones que es trobaven empresonades per motius polítics a les presons de Nicaragua. Entre aquestes persones hi havia defensores de drets humans, activistes feministes, joves, docents universitaris i periodistes, entre altres.

És moment de reconèixer la tasca incansable de totes les organitzacions nicaragüenques i internacionals, així com dels organismes de drets humans que han mantingut durant anys la demanda de llibertat per a les persones empresonades. També reconeixem el suport rebut per part de la comunitat internacional a aquesta petició. L'esforç conjunt de tots els actors ha contribuït per a aconseguir aquest resultat. Lamentem que l'alegria no pugui ser completa. Les organitzacions des de l'exili, al mateix temps que celebren, mantenen la denúncia. En primer lloc, perquè aquest alliberament ha estat acompanyada, novament, per una altra violació dels Drets humans, el desterrament, aquestes persones han estat obligades a viure en un país estranger com a condició de la seva llibertat.

En un comunicat públic, la Coordinadora Universitària per la Democràcia y la Justícia -CUDJ expressa: “Condemnem enèrgicament el desterrament, com a càstig i tàctica per continuar violentant els drets humans de les i els nicaragüencs”.

Condemnem el desterrament com a càstig y tàctica per violentant els drets humans de les i els nicaragüencs”.

Coordinadora Universitaria por la Democracia y la Justicia

Kenia

Eines de protecció per a la defensa del territori i la natura

L'any 2024, les persones defensores de drets humans a Kènia han continuat tenint un paper fonamental en la defensa de la justícia social, la transparència i la rendició de comptes, malgrat enfrontar-se a amenaces creixents contra la seva seguretat. Aquests riscos inclouen des de la intimidació física i la violència, fins a amenaces digitals com els ciberatacs i la vigilància en línia.

Entre les organitzacions que lideren aquesta lluita destaca el Centre for Justice Governance and Environmental Action (CJGEA), una organització comunitària de justícia ambiental que treballa per protegir les comunitats dels efectes nocius de la contaminació. Juntament amb la comunitat de la vila d'Uyombo, el CJGEA encapçala els esforços de resistència contra la proposta d'instal·lació d'una central nuclear a Uyombo, al comtat de Kilifi. Aquesta oposició ha exposat tant l'organització com la comunitat a riscos greus.

Per reforçar la seguretat i la capacitat de defensa del CJGEA i de les persones defensores del mediambient a Uyombo, PBI ha proporcionat suport al llarg del 2024, incloent: acompanyament físic i visites de solidaritat per dissuadir possibles agressors i formació específica en seguretat per ajudar a identificar riscos i aplicar mesures de protecció. Un dels moments clau va ser una formació en seguretat impartida a l'agost, que va dotar el personal del CJGEA i activistes locals de coneixements essencials per afrontar amenaces i millorar els seus protocols de seguretat.

A més, un acte de solidaritat celebrat el 10 de juliol va generar una àmplia visibilització pública sobre els riscos de l'energia nuclear, captant l'atenció dels mitjans de comunicació i el compromís de lideratges locals per

oposar-se al projecte. La conferència sobre la Transició Energètica Justa va reforçar encara més els vincles entre activistes de base i especialistes internacionals, enfortint els esforços de col·laboració. Un altre moment destacat va ser quan PBI Kènia va acompanyar activistes ambientals i per la terra del comtat de Kilifi en una marxa a l'oficina del governador, per lliurar una petició contra la designació d'Uyombo com a emplaçament prioritari per a la central nuclear.

Les persones activistes van al·legar que la zona és reconeguda com a reserva de biosfera per la UNESCO, i que acull espais ecològicament crítics com Arabuko Sokoke, el Parc Marí de Watamu i els manglars de Mida Creek. Van argumentar que el projecte comporta riscos greus d'ordre econòmic, ambiental i moral, i van sol·licitar la intervenció urgent del president de Kènia a través del govern del comtat. La presència de PBI durant aquesta marxa va dissuadir possibles amenaces, va reforçar la seguretat de les persones activistes i va enfortir la seva capacitat de defensa per a la justícia ambiental.

A photograph of two people standing in a landscape heavily polluted with plastic waste. The person on the right, wearing a white long-sleeved shirt, grey pants, and a white cap, is pointing towards a distant, forested hill. The person on the left is wearing a red vest over a white shirt and blue jeans. The ground is covered in a thick layer of discarded plastic bottles and other debris. The background shows a steep, vegetated hill under a clear sky. The entire image has a dark teal overlay.

2024 en xifres

Xifres PBI

Estat Espanyol

Ingressos

Subvencions Cooperació Internacional	608.970,04 €
Subvencions EpTS i Incidència	211.698,14 €
Altres ingressos	9.291,30 €
TOTAL INGRESSOS	829.959,48 €

Despeses

Despeses de personal	147.992,24 €
Otros Despeses d'estructura	29.635,17 €
Executat en activitats EpTS i Incidència	43.180,01 €
Enviat a projectes en terreny	408.043,46 €
TOTAL DESPESES	628.850,88 €

(*) Les dades es refereixen als recursos efectivament aconseguits i a despeses executa-
des durant l'any 2024.

Xifres PBI

Catalunya

Ingressos

Socis i sòcies	100 €
Subvencions públiques	447.351,91 €

Despeses

Catalunya	94.500,39 €
Projectes en terreny (Colombia, Hondures, Guatemala y México)	352.851,52 €

Cooperació Internacional per al desenvolupament

PBI Estat Espanyol

Execució	Nom projecte	Zona execució	Entitats sòcies	Subvenció (€)	Entitat
2023-2024	Obrint espais per a la pau: acompanyament i protecció internacional a persones, organitzacions i comunitats defensores dels DDHH a Colòmbia.	Colòmbia	PBI Colòmbia	44.222,90	Ajuntament de Donostia
2023-2024	Obrint espais per a la pau: acompanyament i protecció internacional a persones, organitzacions i comunitats defensores dels DDHH a Colòmbia.	Colòmbia	PBI Colòmbia	43.270,46	Ajuntament de Hernani
2023	Acompanyament i observació internacional a líders socials i persones defensores de drets humans a través d’un model de protecció integral amb perspectiva de gènere a Colòmbia.	Colòmbia	PBI Colòmbia	35.000,00	Ajuntament de Pamplona
2023-2024	Acompanyament integral per a visibilitzar la labor de persones, organitzacions i comunitats defensores de DDHH en ciutats i territoris de Colòmbia.	Colòmbia	PBI Colòmbia	110.000,00	Govern de Navarra
2023-2024	Acompanyament i observació internacional a model de protecció integral a Mèxic.	Mèxico	PBI Mèxico	18.600,00	Ajuntament de Santander
2023-2024	Protección de personas defensoras de derechos humanos en Guatemala: acompañamiento internacional a organizaciones y procesos sociales que defienden el derecho a la tierra y al territorio.	Guatemala	PBI Guatemala	47.198,40	Govern de Cantabria
2023-2024	Protecció de persones defensores de drets humans a Guatemala: acompanyament internacional a organitzacions i processos socials que defensen el dret a la terra i al territori.	Guatemala	PBI Guatemala	47.198,40	Govern de Cantabria
2023-2024	Protecció d’organitzacions defensores des d’accions de visibilització, sensibilització i incidència política.	Guatemala	PBI Guatemala	14.000,00	Junta de Castilla y Lleó
2023-2025	Caminant juntes: protecció integral a dones i persones de la dissidència sexual i de gènere, defensores dels DDHH a Honduras.	Honduras	PBI Honduras	243.455,00	Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID)
Ejecución	Nombre proyecto	Zona ejecución	Entidades socias	Subvención (€)	Entidad

2023-2024	Incidència política per a la protecció integral de persones, organitzacions i comunitats defensores de drets humans a Àfrica i Amèrica Llatina.	México, Honduras, Guatemala, Colombia y Kenia	PBI México, PBI Honduras, PBI Guatemala, PBI Colombia y PBI Kenia	200.000,00	Agència Basca de Cooperació i Solidaritat
2024-2025	Defensar avanços per a la pau: protegir l’espai de treball de les persones, organitzacions, i comunitats defensores dels drets humans a Colòmbia.	Colombia	PBI Colombia	49.457,67	Ajuntament de Donostia
2024	Acompañamiento integral a personas defensoras de derechos humanos en Colombia.	Colombia	PBI Colombia	31.500,00	Ajuntament de Pamplona
2024-2025	Defensar avanços per a la pau: protegir l’espai de treball de les persones, organitzacions i comunitats defensores de drets humans a Colòmbia.	Colombia	PBI Colombia	119.827,96	Govern de Navarra
2024-2025	Protecció de persones defensores de drets humans a Guatemala: Acompanyament internacional a organitzacions i processos socials que defensen els drets econòmics, socials i culturals.	Guatemala	PBI Guatemala	10.000,00	Diputació de Córdoba
2024-2025	Protecció internacional a dones defensores de drets humans de Guatemala. .	Guatemala	PBI Guatemala	57.153,60	Govern de Cantabria
2024-2025	Protecció integral de persones defensores de drets humans a Honduras.	Honduras	PBI Honduras	21.000,00	Junta de Castilla y Lleó

Cooperación Internacional para el Desarrollo

PBI Catalunya

Execució	Nom projecte	Zona execució	Entitats sòcias	Total projecte (€)	Subvenció (€)	Entitat
2022-2023	Acompanyament integral i interseccional de defensores/és de DDHH a Colòmbia.	Bogota - Colom-bia	PBI Colombia	81.068,00	59.988,00	Ajuntament de Barce-lona
2023-2024	Acompanyament integral per a visibilitzar i enfortir la lluita de l'ús de terreny i territo-ri en Buenaventura i el moviment DDHH en ciutats i territoris de Colòmbia.	Buenaventura - Colombia	PBI Colombia	148.808,88	74.516,00	Ajuntament de Barce-lona
2023-2024	Acompanyant a les persones defensores de DDHH, víctimes de violacions, a Mèxic.	México	PBI México	105,281,80	79.993,38	Ajuntament de Barce-lona
2022-2024	Enfortiment organitzatiu, protecció in-tegral i cures a les persones defensores e DDHH, especialment a les dones, en con-textos de creixent criminalització i vulne-ració a l'estat de dret agreujat per la crisi ambiental a la regió de Mesoamèrica (Gua-temala, Nicaragua i Hondures) i Colòmbia.	Guatemala, Hon-dura,	PBI Guatemala PBI Honduras PBI Colombia CUCG CDM CM8M	974.655,00	899.813,00	Agència catalana de Cooperació al Desen-volupament - ACCDD
2023-2024	Memòria i justícia: acompanyament inter-nacional protector a organitzacions de fa-miliars de víctimes, supervivents i equips jurídics involucrats en casos.	Nicaragua y Co-lombia	PBI Guatemala PBI Colombia	323.300,39	292.842,00	Agència catalana de Cooperació al Desen-volupament - ACCDD

Educació per la Transformació Social

PBI Estat Espanyol

Execució	Nom projecte	Zona execució	Entitats sòcies	Subvenció (€)	Entitat
2022 - 2024	Defensar la vida: mobilitzant a la societat i institucions basques per a la protecció de persones i organitzacions defensores de drets humans.	Euskadi		154.146,57	Agència Basca de Cooperació i Solidaritat
2023-2024	Comptar, escoltar i protegir(-nos) 3: Comunicació per a la incidència social i política com a eina de protecció per a persones defensores de DDHH a Amèrica Llatina.	Estatal		8.000,00	MAEC DDHH
2024	Co-creant utopies des del local: comunicació, sensibilització i articulació de xarxes per a la defensa dels drets humans.	Bilbao		9.562,54	Ajuntament de Bilbao
2024-2025	Co-creant utopies des del local: comunicació, sensibilització i articulació de xarxes per a la protecció de les dones que defensen drets.	Donostia		19.580,38	Ajuntament de Donostia
2024-2026	Defensar la vida II: consolidant estratègies amb agents socials bascos per a la protecció de dones defensores de DDHH i les seves organitzacion.	Euskadi		265.912,43	Agència Basca de Cooperació i Solidaritat
2024-2025	Voces de la Tierra, el podcast: Comunicación como herramienta de protección para personas, organizaciones y comunidades defensoras de DDHH en América Latina	Estatal		7.999,96	MAEC DDHH
2024-2025	Totes som defensores de drets humans: promoció del dret a defensar drets i protecció de persones defensores (Fase II).	Estatal	ICID	165.768,00	Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID)

Participa

Al llarg de l'any, hem dut a terme diverses trobades i formacions virtuals amb l'objectiu d'enfortir el coneixement sobre el treball que duu a terme PBI i el paper de l'acompanyament internacional en drets humans. Aquestes instàncies han permès a persones interessades conèixer de prop la nostra forma de treball, els nostres principis i l'impacte de les nostres accions en diferents contextos. A més, han estat espais clau per a generar reflexió i enfortir xarxes de solidaritat en la defensa dels drets humans.

De cara al pròxim any, continuarem impulsant aquestes iniciatives, consolidant la nostra oferta de trobades virtuals i generant nous espais de diàleg. Així mateix, a través de les nostres xarxes socials, continuarem compartint informació rellevant sobre el nostre treball, les realitats que acompanyem i la importància de l'acompanyament internacional, buscant arribar a més persones i promoure una major consciència i compromís amb la defensa dels drets humans.

Vols formar part de PBI i contribuir a la protecció de les persones defensores de DDHH?

Fes-te brigadista en terreny

Els equips de brigadistes a Colòmbia, Hondures, Guatemala i Mèxic ofereixen acompanyament a persones, organitzacions i comunitats defensores dels drets humans que treballen per la transformació social. Si vols unir-te a un d'ells, segueix les nostres xarxes per a estar al corrent de les convocatòries i poder aplicar.

Fes-te activista de PBI-EE

La labor de PBI en l'Estat espanyol depèn de les persones compromeses que es troben en diferents territoris. Les persones voluntàries aporten el seu temps i esforç a les tasques que més els interessin, des de l'acompanyament a brigadistes que retornen dels projectes, fins a l'organització d'activitats de sensibilització, o la coordinació amb la xarxa de suport, entre altres. → voluntariado@pbi-ee.org

Fes una aportació econòmica o associa't a PBI

Hi ha moltes persones que són conscients de l'important que és el treball en la defensa dels drets humans i volen contribuir d'algun mode al treball de protecció que realitza PBI, però no tenen disponibilitat per a una participació activa. Totes les aportacions, independentment del seu import, ens ajuden a portar endavant la nostra tasca. Les aportacions periòdiques de les persones sòcies ens permeten planificar de manera anticipada, amb la seguretat que podem continuar finançant la nostra tasca. → **Associa't o dona**

Contactes

Email

- Coordinació PBI Estat espanyol → coordinacion@pbi-ee.org
- Administració i finances → admin@pbi-ee.org
- Incidència política → advocacy@pbi-ee.org
- Sensibilització → sensibilizacion@pbi-ee.org
- Delegació territorial a Euskadi → euskalherria@pbi-ee.org
- Tècnica PBI Catalunya → tecnic.catalunya@pbi-ee.org

També pots dirigir-te a les nostres oficines:

PBI Estat espanyol

C/ Sta. Lucía nº12, 1º izda.
39003 Santander
Telèfon: +34 659 630 355

Oficina internacional

Village Partenaire
15 Rue Fernand Bernier
1060 Brussels, Belgium
Telèfon:: +32 (0) 25434443

PBI Catalunya

Carrer d' Erasme Janer 8, en-
tresòl, despatx 3.
08001 Barcelona
Telèfon:: +34 722 218536

www.pbi-ee.org

Instagram → [@PBI-EE](https://www.instagram.com/PBI-EE)

Facebook → [PBI-Estado español](https://www.facebook.com/PBI-Estado-espa%C3%B1ol)

Bluesky → [pbi-ee.bsky.social](https://bsky.app/profile/pbi-ee.bsky.social)

Mastodon → [pbi_ee@mastodon.social](https://mastodon.social/@pbi_ee)

Youtube → [PBI-EE Brigadas Internacionales de Paz](https://www.youtube.com/PBI-EE)